

М.В.Калінкевич, канд. техн. наук, доцент,
В.М. Ігнатенко, канд. фіз.-мат.наук, доцент,
А.М. Калашников, канд. техн. Наук,
І.В. Гавриченко, магістр

Сумський державний університет;
ОАО «Сумское НПО им. М. В. Фрунзе, м. Суми

ВІДЕОЗАНЯТТЯ ДЛЯ НАВЧАННЯ РОБОТИ З ПРОГРАМОЮ «TURBOCOMPRESSORCAD V 1.0»

Проточна частина турбомашин може розглядатися як комбінація каналів різної форми. Важливою частиною розрахунків, які виконуються при проектуванні турбомашин, є розрахунки течії робочого середовища в криволінійних вісесиметричних каналах, зокрема у вісерадіальних каналах турбомашин.

Авторами створена програма «TurbocompressorCAD v 1.0» для проектування вісерадіальних каналів турбомашин. Програма розроблена в оболонці Delphi 7.0, мовою програмування якої є Object Pascal. Програма дозволяє: розрахувати геометричні параметри каналу, параметри потоку газу у каналі, одержати графіки розподілу швидкостей газу і тисків у каналі, спроектувати теоретичні креслення каналу.

Програма має зручний і простий інтерфейс; високу швидкість роботи. Забезпечується подання результатів розрахунків у вигляді:

- рисунків теоретичних креслень (файл формату BMP);
- графіків (файл формату BMP);
- таблиць (файл формату TXT).

Рисунки, графіки і таблиці можна зберігати в окремій директорії.

Аналіз результатів розрахунку дозволяє зробити вибір оптимальної геометричної форми каналу.

Для навчання користувачів (студентів) роботі із програмою «TurbocompressorCAD v 1.0» створений відеоурок.

У відеоуроці показуються:

- процедура завантаження програми. Під час установки програмного забезпечення або відразу після установки можуть з'явитися деякі проблеми. Частина з них може бути пов'язана з устаткуванням, а інші - із системним програмним забезпеченням. Можливі причини неполадок вказуються в інструкції з використання програми;

- виконання розрахунків, вказуються позиції в кожному вікні для внесення вихідних даних. Розрахунок параметрів в вісерадіальному каналі може відбуватися послідовно - шляхом натискання кнопки керування «Крок >», таким чином, користувач може контролювати

увесь процес розрахунку та вносити корективи; або автоматично - шляхом натискання кнопки керування «Розрахунок». Наприкінці розрахунку з'являється інформаційне вікно «Розрахунок виконаний», це є сигналом закінчення розрахунку. Для виконання нового розрахунку, необхідно повернутися в робоче вікно «Крок 1», натиснувши кнопку керування «Вих. дані», та ввести нові вихідні дані;

- процедура збереження рисунків, графіків і таблиць.

Тривалість відеоуроку в автоматичному режимі складає сім хвилин. При аудиторному використанні відеоролика викладач може його прокоментувати.

В.Ю.Стеценко, канд. юридичних наук,
vusteshenko@bk.ru

Українська академія бізнесу та підприємництва, м. Київ

МЕДИЧНЕ ПРАВО ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА – ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сьогодні, у всіх сферах життєдіяльності людини все частіше виникає необхідність у використанні вузькоспеціалізованих знань. Не є виключенням в даній області і юридична наука, і, зокрема, правова сторона медичної діяльності. Потреба в юристах, які спеціалізуються в питаннях правової регламентації медичної діяльності, постійно зростає. Це обумовлено, перш за все, зростанням кількості цивільних позовів пацієнтів та їх родичів (представників) до лікарів та медичних установ, по-друге, збільшенням зацікавленості медичних установ в кваліфікованих фахівцях відповідного профілю для захисту їх інтересів в судах та інших державних органах.

Таким чином, одним з ключових питань в цьому напрямі є введення в педагогічний процес юридичних вузів окремої дисципліни - медичного права. Метою такого кроку якого є надання майбутнім фахівцям необхідного рівня правових і медичних знань, які дозволили б адекватно оцінювати правовідносини (між пацієнтами і їх родичами, представниками, медичним персоналом, закладом системи охорони здоров'я, страховими організаціями і державою), що виникають у процесі здійсненні медичними працівниками своїх професійної обов'язків.

Розглядаючи медичне право як навчальну дисципліну, необхідно відзначити важливість внутрішньої побудови медичного права з позицій освітнього процесу. За цим критерієм система медичного права повинна включати загальну і особливу частини. Загальна частина пе-